

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/235/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114211899
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5114211899.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: Z. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. B. XXX/XX, K., právne zastúpený: Mgr. Michal Zeman, advokát Advokátskej kancelárie K. U. XX, XXX XX V., proti žalovanej: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, K., právne zastúpená: JUDr. Mgr. Štefan Bucha, advokát so sídlom M. E. X. X, K., o neúčinnosť dohody o vyporiadaní BSM, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 8C/108/2014-335 zo dňa 09.11.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že súdny zmier uzatvorený medzi žalovanou a U. V., ktorý bol schválený uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 7C/135/2010 zo dňa 20.04.2011, na základe ktorého došlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalovanej a U. V. (ďalej len BSM), pozostávajúceho z dvojizbového bytu spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach bytového domu, hnuiteľných vecí, a to bicykel, chladnička značky Eurotech, mikrovlnná rúra zn. Sencor, automatická práčka zn. Whirlpool, fritéza zn. Daewoo a kuchynská linka, televízor zn. Orava, 4 ks stoličky C 2301PR, jeden stôl T4676TR, kombinovaný sporák zn. Bosch, je voči žalobcovi právne neúčinný. Zároveň zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania.

2. Konštatoval naplnenie podmienok ust. § 42a ods. 1, 3 písm. a) Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Žalobca preukázal postavenie veriteľa voči manželovi žalovanej, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 33C/98/2008-402 zo dňa 31.10.2013 týkajúceho sa pohľadávky vo výške 18.588,59 eur s prísl. titulom nezaplatenia pôžičky zo dňa 12.05.2006, ktorá bola splatná dňa 11.05.2007. Je pravdou, že podľa výsledkov dokazovania žalovaná preukázala, že jej manžel nemal právo na rovnaký podiel z vyporiadania BSM podľa ustanovenia § 150 OZ. Uvedené vyplýva z toho, že už k zrušeniu BSM žalovanej a jej manžela za trvania manželstva došlo z dôvodu rozporu s dobrými mravmi podľa § 148 ods. 2 OZ a to z dôvodu, že manžel žalovanej prestal v roku 2004 pracovať, nemal ochotu zháňať si zamestnanie, začal mať problémy s alkoholom, drogami a hracími automatmi. Avšak uzatvorenie dohody o vyporiadaní BSM, ktorá definuje mieru práv medzi manželmi navzájom, nevylučuje, že bude neúčinná voči konkrétnemu veriteľovi, ktorý by bol týmto vyporiadaním ukrátený. Neuznal argumentáciu žalovanej k bytu, že podľa dohody síce bol de iure v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ale nebol v ňom de facto. Z chronológie nakladania s predmetným bytom nezistil nedostatok vôle účastníkov

týchto právnych vzťahov, ktorý by bol v rozpore s vôľou prejavenu v týchto písomných právnych úkonoch, tobž v tomto súdnom spore si za účasti týchto účastníkov ani nemôže vytvoriť právny názor o neplatnosti týchto právnych úkonov. K rozdeleniu majetku patriaceho do BSM došlo právnym úkonom schváleným súdom, a to uznesením č. k. 7C/135/2010-70 zo dňa 20.04.2011. Ani povaha úkonu schváleného súdom nevyklučuje možnosť odporovateľnosti právneho úkonu. Súd túto dohodu musel schváliť na základe dispozičného úkonu účastníkov daného konania, a preto ide o dvojstranný právny úkon, ktorý môže byť predmetom odporovania. Pri tomto vyporiadaní nebol zlikvidovaný dlh manžela žalovanej voči žalobcovi, ktorého si žalovaná bola vedomá. Žalovaná ako manželka U. V. je jeho blízkou osobou podľa § 42a ods. 2 OZ v druhej časti textu a podľa § 42a ods. 3 písm. a) OZ. Žalovaná si navyše aj bola vedomá dlhu jej manžela voči žalobcovi už v predchádzajúcom období, napr. na pojednávaní v konaní č. k. 31C/179/2006 zo dňa 18.05.2007, na ktorom došlo k zrušeniu BSM za trvania manželstva a tiež v konaní sp. zn. 7C/39/2001, v ktorom konaní bola úspešná a súd určil, že zmluva o zriadení záložného práva k pohľadávke tunajšieho žalobcu je neplatná. Nestotožňuje sa s názorom, že by odporovateľným právnym úkonom nemohol byť ekvivalentný právny úkon, ktorým by sa formálne iba zmenila štruktúra majetku dlžníka, lebo to, či by malo dôjsť k realizácii pozitívneho rozsudku o odporovateľnosti právneho úkonu voči nadobúdateľovi veci pri výkone rozhodnutia, aj tak závisí od celkového stavu majetku dlžníka, príznačne vzhľadom na zachovanie právneho postavenia veriteľa a vzhľadom na zásadu proporcionality v exekučnom konaní. Pri zásade všeobecnej zmluvnej slobody účastníkov zmluvných vzťahov, hodnota veci závisí od motivácie konkrétnych účastníkov právnych úkonov, pričom z pohľadu veriteľa nie je podstatné, akú hodnotu posúdili jeho dlžník a nadobúdateľ k tomu predmetu, ktorý ušiel z majetku dlžníka. Úmyslom zákonodarcu, resp. účelom právnej úpravy odporovateľnosti právneho úkonu s „osobitným“ nadobúdateľom podľa § 42a ods. 3 OZ nie je ani len potenciálne skúmať ekonomickú ekvivalenciu napadnutého právneho úkonu, ale skúmanie povahy veci, či napadnutý právny úkon objektívne ukracuje veriteľa v tom, že nie je možné uspokojiť pohľadávku veriteľa z konkrétneho predmetu, ktorý ušiel z majetku dlžníka.

V priebehu konania si v otázke ceny bytu žalovaná odporovala, keď v napadnutej dohode o vyporiadaní BSM uviedla cenu 17.000,- eur, ale už pred tým v doplnení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 06.04.2007 v konaní sp. zn. 7C/39/2007 uviedla cenu vo výške minimálne 53.110,27 eur. Napokon dňa 09.11.2015 sa k týmto cenám vyjadрила, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nemala podklad a pri vyporiadaní BSM zohľadňovala morálne aj materiálne vzťahy medzi ňou a jej manželom. Žalobca v tejto otázke predložil výťažky ponúk realitných kancelárií týkajúcich sa bytov v ponúkanej cene 34.400 - 114.950,- eur. Žalovaná navrhla pripojiť spis OS Žilina sp. zn. 13C/14/2012, v ktorom bolo súdom nariadené znalecké dokazovanie ceny obdobného bytu s výsledkom zistenej ceny 72.200,- eur. V tomto smere namietala, že relevantným je znalecký posudok zabezpečený tamojším klientom súčasného právneho zástupcu žalovanej, ktorý sa v spise nenachádzal, podľa písomného vyjadrenia z 26.03.2012 tohto istého právneho zástupcu malo ísť o byt v hodnote 64.500,- eur. Napokon namietala celé toto oboznámenie s tým, že byty sa líšia stavebným pôvodom, fázou rekonštrukcie a výmerou. Žalobca vzhľadom na blízkosť lokality oboch bytov, vyplývajúcu z verejne prístupných máp, s tým, že podľa konštatovania znalcov bol dokonca väčší časový odstup od poslednej rekonštrukcie tam porovnávaného obdobného bytu oproti tunajšiemu bytu, aj s tým, že procesne relevantným je znalecký posudok na základe rozhodnutia súdu, znalecký posudok na objednávku účastníka mohol byť oboznámený iba ako listinný dôkaz, ale napokon s východiskom čo aj v najnižšej cene obdobného bytu, vtedy práve tvrdenej účastníkom s prepočítaním výmer bytov by cenou tunajšieho bytu bolo 47.451,45 eur. Zo skutkového vyhodnotenia tohto dokazovania vyplynulo, že primeraná cena bytu výrazne presahuje cenu 17.000,- eur, ktorá je podľa osobnej výpovede žalovanej zahrnutá do textu dohody o vyporiadaní BSM z iných dôvodov, než vykonať ekonomický ekvivalentný právny úkon. Ťažiskovo k právnej argumentácii žalovanej dodal, že nie je podstatné, že mala vykonať vyporiadanie BSM s jej manželom podľa zásad OZ, ani to, že nebol daný súhlas žalovanej ako manželky dlžníka žalobcu podľa § 145 ods. 1 OZ, v dôsledku ktorého aj s prihliadnutím na nález Ústavného súdu SR I. US 26/10 má byť zmluva o pôžičke jej manžela so žalobcom neplatná, lebo každopádne žalovaná ako manželka dlžníka žalobcu tvorila s týmto jej manželom majetkové spoločenstvo v rozsahu veci patriacich do BSM. Zjavne by nebolo účelné o rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 33C/98/2008-402 zisťovať jeho súlad s ústavou dopytom na ústavný súd, a to ani s prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, najmä sp. zn. PL US 15/1998.

Osobitne nebolo porušením procesných práv žalovanej vypracovanie vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu z 06.11.2015 predloženého na pojednávaní dňa 09.11.2015, ku ktorému právny zástupca žalovanej namietal, že sa s ním nemohol oboznámiť lebo podľa jeho obsahu išlo iba o vyjadrenie hodnotiaceho charakteru, na podanie ktorého bolo každopádne dané právo aj priamo na pojednávaní,

ako také nevedlo k zmene vývoja sporu, jeho podanie je potenciálne iba predmetom hodnotenia súdu z hľadiska jeho účelnosti.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (ďalej len O.s.p.).

3. V zákonom stanovenej lehote proti výroku o trovách konania podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že súd pri každom jednotlivom úkone uviedol sadzbu odmeny a paušálu, avšak pri ich spočítaní urobil chybu, keď zabudol spočítať ešte jednu sumu 64,53 eur a 8,39 eur. Pre úplnosť sadzba odmeny za prvé štyri úkony mala byť 61,85 eur (nie 64,53 eur), a preto spolu odmena advokáta a režijný paušál za dané úkony mala byť 711,07 eur bez DPH. Ďalej uviedol, že za každé pojednávanie priznáva sadzbu základnej náhrady (náhrada za použitie motorového vozidla) vo výške 72,83 eur a náhradu pohonných hmôt (pri jednotlivých pojednávaniach bola odlišná cena pohonných hmôt). Pri spočítavaní týchto súm ale opomenul spočítať sadzby základných náhrad a spočítal len ceny pohonných hmôt. Takto opomenul spočítať sumu 5 x 72,83 eur. Základ bez DPH mal teda predstavovať 711,07 eur a 364,15 eur odmena + 130,07 eur spotreba pohonných hmôt a 687,49 eur strata času, t.j. spolu 1.892,69 eur bez DPH.

4. Žalovaná k odvolaniu žalobcu uviedla, že má za to, že jeho výpočet je nesprávny, keď cestovné má spolu predstavovať sumu 488,25 eur. Súdom mu bola nesprávne priznaná náhrada za stratu času, keď cesta z Bratislavy do K. trvá 1 hodinu a 55 minút, čo potvrdzuje výpis z internetu, a preto mala byť priznaná náhrada v celkovej výške 549,92 eur. Zároveň si uplatnila trovy konania za napísanie tohto vyjadrenia, ktoré i vyčíslila.

5. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku vo veci samej podala odvolanie žalovaná. Namietala, že súd prvej inštancie sa dostatočne nezaoberal a vôbec sa nevysporiadal s jej námietkou, že sa nejedná o právny úkon, ale ide o súdny zmier, ktorý má v zmysle § 99 ods. 4 O.s.p. účinky právoplatného rozsudku, pričom poukázala na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/439/2012. Schválený súdny zmier z formálneho hľadiska nie je právny úkon, tak ako to má na mysli § 42a a nasl. OZ, ale jedná sa o rozhodnutie súdu. Preto sa nestotožnila s právnym záverom súdu, že predmetnú dohodu musel súd schváliť na základe dispozičného úkonu účastníkom daného konania, a preto ide o dvojstranný právny úkon. Len si chránila svoje ústavné právo vlastníť majetok, keď 3 dni pred uplynutím lehoty na vyporiadanie BSM tento predmetnou dohodou s jej manželom vyporiadali. Namietala nedostatok jej súhlasu ako manželky dlžníka žalobcu podľa § 145 ods. 1 OZ aj v kontexte nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010. Preto rozsudok č. k. 33C 98/2008-402 nemožno považovať za právoplatný exekučný titul a z tohto dôvodu v čase vyporiadania BSM pohľadávka žalobcu neexistovala. Pokiaľ dňa 02.06.2003 rodičia žalovanej Y. B. a U. B. uzavreli kúpnu zmluvu so žalovanou a jej manželom de facto sa jednalo o darovaciu zmluvu. Podľa pôvodného zámeru rodičov žalovanej mal byť poskytnutý žalovanej a jej sestre U. B., ktorá žalovanej polovicu obstarávacej ceny bytu vrátila a má v tomto byte uložené svoje veci, pričom pri pobyte sestry žalovanej v zahraničí, tento byt užíva žalovaná a jej manžel. Byt bol prevedený kúpnu zmluvou do bezpodielového spoluvlastníctva len z dôvodu, že manžel žalovanej mal stavebné sporenie a bolo potrebné byt zrekonštruovať. Poukázala na rozhodnutie, ktorým bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za trvania manželstva ako aj na uznesenie o schválení súdneho zmiernu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Dohodou o urovnaní a uznaní dlhu uzavretou medzi žalovanou a jej manželom 12.07.2011 došlo k uznaniu dlhu U. V. vo výške 2.880,- eur z titulu výživného na maloleté deti, z dôvodu že U. V. finančne na maloleté deti do toho času neprispieval, alebo len zanedbateľnou sumou a o domácnosť sa nestaral. Strany sa dohodli na tom, že dlh otca bude odpočítaný zo sumy 5.000,- eur, ktorú mal získať na základe súdneho zmiernu a zostávajúcu sumu 2.120,- eur vyplatila žalovaná k rukám U. V. poštovou poukážkou 08.07.2011. Zo zmluvy o pôžičke medzi manželom žalovanej a žalobcom vyplýva záväzok iba dlžníkovi a žalovanej nevyplýva žiaden záväzok. V konaní bolo preukázané, že jej manžel nemal právo na rovnaký podiel z vyporiadania BSM. Ustanovenie § 150 OZ nevyklučuje, aby súd vo výnimočných prípadoch rozhodol o nerovnosti podielov pri vyporiadaní spoločnej veci. Pri dohode o vyporiadaní BSM umožňuje odchýliť sa od § 150 OZ, pričom sa pri dohode uplatňuje dispoziatívna voľnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov. Nad akúkoľvek pochybnosť je zrejmé, že medzi ňou a jej manželom došlo k dohode i s prihliadnutím na skutočnosť, že to bola práve ona, ktorá výlučne sama zabezpečovala spoločnú domácnosť a starala sa o obe maloleté deti, zatiaľ čo jej manžel znižoval masu tvoriacu ich BSM. Za odvolacie konanie si uplatnila trovy konania vyčíslené vo výške 145,84 eur ako trovy právneho zastúpenia a 99,50 eur ako súdny poplatok. Žiada odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania. V doplnenom odvolaní poukázala ešte na to, že súd nesprávne postupoval, keď hodnotu predmetného

bytu stanovil na základe ceny, ktorú stanovila realitná kancelária v danom období a lokalite, pretože ju rozporovali a poukazovali na to, že v danej lokalite je cena nižšia z dôvodu vyššieho výskytu kriminality a narkomanov, ale aj z iných dôvodov. Ďalej namieta, že na pojednávaní 09.11.2015 im bolo predložené podanie žalobcu zo 06.11.2015 a nemali dostatok času na to, aby sa mohli k nemu relevantne vyjadriť. Nesúhlasí s názorom, že sa jednalo o vyjadrenie hodnotiaceho charakteru a nevedlo k zmene vývoja sporu, pretože má právo sa vyjadriť ku všetkým dôkazom.

6. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, keď uvádza, že žalovaná nesprávne namieta, že sa súd nevysporiadal s jej argumentáciou týkajúcou sa názoru Krajského súdu v Trnave. Z ust. § 42a OZ jednoznačne vyplýva, že ak súd rozsudkom prizná právo z odporovateľného právneho úkonu, tento právny úkon možno naďalej úspešne odporovať, a to napriek tomu, že tento rozsudok predstavuje res iudicata. Nejde o odlišnú situáciu, ak by súd rozsudkom určil, že určitý právny úkon existuje alebo je platný. Takýto platný úkon by bolo možné naďalej odporovať. Podľa § 159 ods. 2 O. s. p. výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a štátne orgány, nie voči inej osobe. Ak sa tretia osoba domôže odporovateľnosti právneho úkonu, táto skutočnosť nemá žiadny vplyv na obsah tohto právneho úkonu medzi účastníkmi daného právneho úkonu; účastníci daného právneho úkonu sú povinní navzájom si plniť z takéhoto právneho úkonu. Napokon súd pri schvaľovaní zmiernosti len posudzuje, či právny úkon (dohoda), ktorý sa má schváliť, predstavuje platný právny úkon. Samotný úmysel ukrátiť veriteľa účastníkom právneho úkonu nepredstavuje rozpor s právnymi predpismi. V opačnom prípade by mal takýto rozpor v zmysle § 39 OZ za následok neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Argumentácia Krajského súdu v Trnave je nepresvedčivá a nevyporiadava sa s jeho argumentáciou v tomto konaní. Argumentácia žalovanej, podľa ktorej jej rodičia darovali predmetný byt a jej sestre, je scestná a nemá oporu v právnych predpisoch a vo vykonanom dokazovaní. Z kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že predmetný byt bol prevádzaný žalovanej a jej manželovi do BSM. Žiadna písomná zmluva, ktorou by bol byt darovaný žalovanej a jej sestre, nebola predložená. Sám otec žalovanej uviedol, že kúpna cena z kúpnej zmluvy im bola pravdepodobne uhradená. Napokon uzatvorením dohody o vyporiadaní BSM žalovaná s manželom jednoznačne deklarovali, že predmetný byt je predmetom BSM. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že hodnota bytu ďaleko prevyšovala sumu 17.000,- eur. Jeho vyjadrenie zo dňa 06.11.2015 predstavovalo iba hodnotiaci charakter, ktoré mohlo byť prednesené priamo na pojednávaní a reagoval na vyjadrenie žalovanej, keď poukázala na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010. Preto jej tvrdenie, že sa nemala možnosť vyjadriť k danému podaniu, je scestné a účelové, keďže sama na tento nález poukázala. V ďalšom poukázala na skutočnosť, že ani prípadný záver o údajnej neplatnosti zmluvy o pôžičke nemohla mať vplyv na vydanie rozsudku, ktorým bol manžel žalovanej zaviazaný voči žalobcovi na vrátenie peňažnej sumy peňazí, nakoľko žalobca by mal v prípade neplatnosti rovnaký nárok z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Jednalo sa o vyjadrenia, ku ktorým sa dalo vyjadriť hneď na pojednávaní. Navyše ako vyplýva i zo súdneho spisu, návrh žalovanej o neplatnosť danej zmluvy o pôžičke vedenej na Okresnom súde Žilina sp. zn. 16C 9/2009 bol právoplatne zamietnutý ešte pred uzatvorením dohody o vyporiadaní BSM. Žalovaná v čase uzatvárania dohody o vyporiadaní BSM vedela, že žalobca dočasne prenechal peňažné prostriedky jej manželovi, a že musí pôžičku vrátiť. Sama žalovaná v súdnych konaniach predchádzajúcich uzatvoreniu dohody o vyporiadaní BSM priznala, že mala vedomosť o pôžičke minimálne vo výške 330.000,- Sk. Vo vyjadrení sa vyjadroval iba ku skutočnostiam, ktoré vyplývali už z predchádzajúceho priebehu pojednávania a nešlo o novú skutočnosť. Žalovaná napokon ani v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalovaná sa vyjadрила k vyjadreniu žalobcu a poukázala na to, že nemôže súhlasiť s tvrdením žalobcu, že právoplatný rozsudok podľa § 159 ods. 2 O. s. p. nie je záväzný voči inej osobe, v tomto prípade napr. ani voči tunajšiemu žalobcovi. Dodáva, že súdny zmiernosti je v podstate rozsudok súdu, ktorý je záväzný pre každého. Nemala záujem a ani neukrátila žalobcu, ako to tvrdí, ale predmetným súdnym zmiernosti iba bránila svoj majetok pred manželom, ktorý je taký, ako už uviedla a na ochranu svojho majetku má právo, ktoré jej garantuje Ústava SR a článok 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

8. Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 7Co/100/2016-405 zo dňa 25. mája 2016 rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil, v trovách konania zmenil tak, že žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanému trovu konania vo výške 2.271,23 Eur titulom právneho zastúpenia a titulom iných trov vo výške 199 Eur. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi trovu odvolacieho konania vo výške 138,29 Eur. Na dovolanie

žalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedený rozsudok uznesením sp. zn. 2 Cdo 141/2017 zo dňa 30. augusta 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vytkol odvolaciemu súdu, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, vzhľadom na to, že nedal odpoveď na odvoláciu námietku žalovanej, ktorá rezonuje z celého konania a ktorej odpoveď je podstatná pre rozhodnutie vo veci, a to na otázku možnosti odporovať súdnemu zmiernu, ktorý má v zmysle § 99 ods. 4 O.s.p. právoplatného rozsudku. Rozhodnutie je z tohto dôvodu nedostatočné a nepreskúmateľné.

9. Primárne v procesnej rovine krajský súd uvádza, že aj keď odvolacie konanie začalo podaním odvolania sporových strán do 30.6.2016, krajský súd v odvolacom konaní bol povinný postupovať a konať od 1.7.2016 podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), a to v zmysle § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, v spojení s § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd v zmysle § 34 CSP po zistení, že odvolanie podali včas sporové strany proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP) na nariadenom pojednávaní pred odvolacím súdom v zmysle § 384 ods. 1 CSP zopakoval dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to predovšetkým rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 33C/98/2008, č.k. 36T/39/2011-350, č.k. 31C 176/2006-41, uznesenia Okresného súdu Žilina č.k. 36T/39/2011-362, č.k. 7C/135/2010-70, LV č. 5979, kúpna zmluva, dohody o urovaní a uznaní dlhu, zmluvy o pôžičke, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 7C 39/2007-159, č.k. 16C 9/2007-71, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/164/2009, sp. zn. 9Co/57/2010, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 231/2010, preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP a napadnutý rozsudok v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol.

11. Zmyslom žaloby podľa § 42a OZ (odporovacia žaloba) je - uvažované z pohľadu žalujúceho veriteľa - dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný dlžníkom učiný právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené potom predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia, vydaného proti dlžníkovi, domáhať výkonu rozhodnutia (exekúcie) postihnutím toho, čo odporovaným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe s ktorou alebo v jej prospech bol právny úkon učiný. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, musí sa veriteľ - namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu - domáhať, aby mu ten komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia, a to postihnutím veci, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, poprípade vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získaného z odporovateľného právneho úkonu.

12. V prejednávanej veci bolo z hľadiska skutkového zistené, že žalobca má voči manželovi žalovanej U. V. pohľadávku vo výške 18.588,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 18.588,59 eur od 12.05.2007 do zaplatenia, a to titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 12.05.2006, ako aj pohľadávku vo výške 4.994,18 eur ako trovy súdneho konania vedeného pod sp. zn. 33C/98/2008. Po zrušení BSM za trvania manželstva žalovaná so svojim manželom uzavreli dňa 20.04.2011 v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 7C/135/2010 dohodu o vyporiadaní BSM, ktorá bola schválená uznesením č.k. 7C/135/2010-70, podľa ktorej sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ako aj hnutelností a bola povinná na vyrovnanie podielu vyplatiť svojmu manželovi istinu 5.000 eur.

13. Z ust. § 42a OZ vyplýva, že veriteľ môže odporovať každému právnemu úkonu dlžníka, ktorým sa skrčuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky a ktorý dlžník učinil v úmysle ukrať svojho veriteľa. Takýmto právnym úkonom môže byť i dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Okolnosť, že sa manželia po zrušení BSM za trvania manželstva dohodou vyporiadali podľa zásad uvedených v § 150 OZ, nie je v tomto smere významná. Z vymedzenia podmienok odporovateľnosti právneho úkonu dlžníka v zmysle § 42a ods. 2 OZ totiž takýto predpoklad bez ďalšieho nevyplýva. Podstatné v

tomto smere je len to, že veriteľ skutočne má voči dlžníkovi pohľadávku a že dlžník učinil právny úkon v úmysle ukrátiť jeho uspokojenie (t.j. že svojim právnym úkonom úmyselne nastolil taký stav, ktorý veriteľovi znemožňuje alebo sťažuje uspokojenie jeho pohľadávky z dlžníkovho majetku). K ukráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky môže preto dôjsť i za situácie, keď manželia pri vyporiadaní BSM dohodou postupovali v intenciách ust. § 150 OZ, avšak konkrétnym rozdelením vecí, prípadne práv a záväzkov, bolo dlžníkom úmyselne volené tak, aby stav po vyporiadaní uspokojenie pohľadávky veriteľa znemožnil alebo celkom vylúčil.

14. V preskúmvanej veci zo žaloby žalobcu vyplýva, že tento sa domáha určenia neúčinnosti súdneho zmiernu uzatvoreného medzi žalovanou a U. V., ktorý bol schválený uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 20.4.2011 sp. zn. 7C/135/2010. Podľa § 99 ods. 3 O.s.p. účinného v čase schválenie súdneho zmiernu, uznesenie, ktorým bol schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku. Rozsudkom však môže súd zrušiť uznesenie o schválení zmiernu, ak je zmier podľa hmotného práva neplatný. Návrh možno podať do troch rokov od právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernu. Zákonodarca teda dôvody na zrušenie uznesenia o schválení súdneho zmiernu obligatórne určil tak, že je podstatný návrh na zrušenie takéhoto súdneho zmiernu, ktorý je v rozpore s hmotným právom z dôvodu, že nebola zachovaná zásada rovnosti podielu (§ 150 OZ), prípadne z iného dôvodu.

15. Ako bolo vyššie konštatované, uznesením schválený súdny zmier má účinky právoplatného rozsudku, ktorý je právne účinný voči každému, aj voči žalobcovi. Je nemožné žalobou podľa § 42a OZ úspešne odporovať schválenému súdnemu zmiernu, ani určiť jeho neúčinnosť voči žalobcovi, nakoľko ide o súdneho rozhodnutie, a nie o právny úkon. V konaní bolo síce preukázané, že žalobca má voči manželovi žalovanej (toho času už bývalému manželovi) pohľadávku a žalovaná o existencii tejto pohľadávky nepochybne vedela (viď rôzne predchádzajúce súdne konania, napríklad o zrušení BSM za trvania manželstva, neplatnosť záložnej zmluvy, neplatnosť zmluvy o pôžičke a podobne), napriek tomu nie je možné vyhovieť žalobe na vyslovenie odporovateľnosti a neúčinnosti súdneho zmiernu, ktorého obsahom bola dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Týmto dohoda o vyporiadaní BSM medzi žalovanou a jej manželom bola povýšená na súdne rozhodnutie.

16. Na základe uvedeného je nutné prijať záver, že dohode o vyporiadaní BSM medzi manželmi alebo medzi bývalými manželmi je možné úspešne odporovať za splnenia podmienok uvedených v § 42a OZ, avšak nie je možné odporovať uzneseniu, ktorým bol schválený súdny zmier a ktoré uznesenie obsahuje dohodu o vyporiadaní BSM, nakoľko sa nejedná o právny úkon účastníkov dohody, ale o súdneho rozhodnutie.

17. Odvolací súd preto po zopakovaní dokazovania, oboznámením sa listinných dôkazov zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP a žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia neúčinnosti súdneho zmiernu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

18. Vzhľadom na prijatý záver, že nie je možné úspešne odporovať uzneseniu, ktorým bol schválený súdny zmier, sa odvolací súd nezaoberal ostatnými odvolacími argumentmi žalovanej ohľadne ekvivalentnosti dohody o vyporiadaní BSM, či byt ktorý bol predmetom vyporiadania patril do BSM, či dohoda bola v súlade s ustanovením § 150 OZ a pod.

19. Keďže došlo k zmene rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej, znamená to, že o trovách celého konania v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP bude rozhodovať odvolací súd, a opäť podľa výsledku konania bude posudzovať úspech vo veci. Z týchto dôvodov odvolací súd bližšie v tomto rozhodnutí nerozoberá odvolacie námietky žalobcu ohľadne správnosti/nesprávnosti priznanej výšky trov konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia.

20. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namieta, že na pojednávaní dňa 9.11.2015 jej bolo doručené vyjadrenie žalobcu zo dňa 6.11.2015 a nemala dostatok času na to, aby sa mohla k nemu relevantne vyjadriť, odvolací súd konštatuje, že týmto postupom neboli porušené žiadne procesné práva žalovanej. Predmetné podanie žalobcu bolo právnenmu zástupcovi žalovanej doručené krátkou cestou na pojednávaní. Zo zápisnice vyplýva, že právny zástupca žalovanej sa k nemu i vyjadroval, žalovaná ani jej právny zástupca nežiadali prerušiť pojednávanie za účelom oboznámenia sa s obsahom tohto podania a právny zástupca žalovanej potvrdil do zápisnice, že podanie dostal pred pojednávaním na nahliadnutie (č.l. 293).

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou konania bola žalovaná a to v celom rozsahu, preto jej súd priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Podľa § 453 ods. 3 CSP, ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania. V predmetnej veci na dovolanie žalovanej bol pôvodný rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/100/2016 zo dňa 25. mája 2016 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 141/2017 zo dňa 30. augusta 2018. S poukazom na uvedené uznesenie odvolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania tak, že žalovanej priznal náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaná mala v tomto dovolacom konaní plný úspech. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)